

אורות השבת

גליון מס' 799

בטאון הרבנות והמועצה הדתית באר-שבע
וממלכת התורה בעיר האבות שע"י רשת מוסדות "קול יהודה"

אחראי מערכת
הרב אברהם טריקי

פרשת השבוע
בשלה - שבת שירה

עורך
הרב עוזיאל אדרי

דבר רב העיר שליט"א

אמונת חכמים

וַיֹּאמְרוּ בְּה' וּבַמֶּשֶׁה עֲבָדוּ... אֲנִי יִשְׂרָאֵל אֶת הַשִּׁירָה הַזֹּאת
(שמות י"ז, לא - טו, א)

ויאמרו בה' ובמשה עבדו: אם במשה האמינו קל וחומר בהקב"ה.
בא זה ללמדך, שכל מי שמאמין ברועה נאמן, כאילו מאמין במי שאמר והיה העולם
(מכילתא שם)

ובזה רמז לנו הכתוב, שכשם שלא תיתכן 'שירה' אמיתית הבוקעת מקירות לבו של האדם, בלא
שיש עמה אמונה וביטחון בהשגחתו יתברך על כל בראיו. כך לא תיתכן אמונה בה', בלא שיש עמה
אמונה 'במשה עבדו', והיית אמונה ודבקות בחכמי הדורות.

וזהו לענ"ד עומק דברי המכילתא (שם), עה"פ ויאמרו בה' ובמשה עבדו: אם במשה האמינו ק"ו
בהקב"ה. בא זה ללמדך שכל מי שמאמין ברועה נאמן, כאילו מאמין במי שאמר והיה העולם.
כיצד בדבר אתה אומר (במדבר ט"ז, ה) וידבר העם באלוקים ובמשה, אם באלוקים דברו ק"ו במשה.
אלא בא זה ללמדך שכל מי שמדבר במשה, כאילו מדבר במי שאמר והיה העולם, עכ"ל. והדברים
תמוהים ואומרים דרשני, שכן היאך אפשר להשוות אמונה במשה - לאמונה בשי"ת, וכי האמונה
בצדיק היא ח"ו תכלית כשלעצמה. וביותר יפלא כיצד נוכל לדון מי שפוגע בצדיק, כאילו שפגע
ח"ו במלכו של עולם. ברם עפ"י המבואר לעיל אתי שפיר, שכן כבר הוכחנו שלא תיתכן אמונה
בה' בלא שיש עמה אמונת חכמים. זאת ועוד, שהמפתח להתקרבות אל השי"ת בבחינת ובו תדבק
ממש - היא ע"י אמונה ודבקות בחכמי הדור. וז"ש כל מי שמאמין ברועה נאמן - כאילו מאמין
במי שאמר והיה העולם, וכנגד זה 'מי שמדבר במשה - כאילו מדבר במי שאמר והיה העולם'.
משום דהא בהא תליא, והבן.

ובאמת כד דייקין נראה, שגם התורה עצמה נקראת 'עצה', כמבואר להדיא בספרי עה"פ כי גוי
אובד עצות המה (דברים ל"ב, כח): 'אבד ישראל עצה טובה שנתנה להם, ואין עצה אלא תורה שנא' לי
עצה לי תושיה'. הנה עין רואה שהתורה היא 'עצה טובה', ולזה אנו מתפללים בכל יום 'ותקנו בעצה
טובה מלפניך'. ופשוט שאי אפשר לכות לעצה טובה בלא דעת חכמים - שהיא דעת תורה, וכמו
שהורנו חז"ל במדרש (שמות רבה ג, י): 'כל מי שנוטל עצה מן הזקנים אינו נכשל'.

ומעתה נבין דברי הגמ' בסנהדרין (ט, ב) עה"פ 'רבות מחשבות בלב איש ועצת ה' היא תקום'
(משלי י"ט, כא): 'עצה שיש בה דבר ה' היא תקום לעולם'. וצ"ב מה הוסיף הש"ס ע"ד הכתוב, וכי יש
עצת ה' בלא דבר ה'. ואולי רצה הש"ס להורות בזה, שהדרך לכוון לעצת ה' - מסורה ביד החכמים
מפרשי דבר ה', וכדפי'. וראיה ברורה לזה, מצאנו במדרש שוחר טוב (תהלים א, ו) ז"ל: 'וכל אשר
יעשה יצליח' - שהכל צריכין לעצתו. כגון ר' אלעזר בן ערך שהיה יועץ עצות ומתקיימות ומצלחות,
אמרו לו נביא אתה, אמר להן לא נביא אנכי ולא בן נביא אלא כך אני מקובל מרבותי כל עצה שהיא
לשם שמים סופה להתקיים. א"ר מנשיא מקרא מלא הוא, שנא' ועצת ה' היא תקום - עצה שיש
בה דבר ה' היא תקום, עכ"ל. הנה כי כן מפורש מכאן, שהמפתח להגיע לעצת ה' - הוא ע"י 'עצת
חכמים'. ומעתה מאי דפי' לעיל בדברי הגמ' בסנהדרין, הוא מוכח ומבואר.

וגדולה מזו מצאנו בברכות (ג, ב) ובסנהדרין (ט, א), שגם מעלת האורים ותומים לגלות את דבר
ה' - היתה מותנית ב'עצת חכמים', דאיתא התם: 'אמר להם לכו ופשטו ידיכם בטוה, מיד יועצים
באחיתופל ונמלכין באחיתופל ובסנהדרין, ושואלין באורים ותומים' (אם יצליחו - רש"י). ויש לתמוה,
מדוע היו צריכים לימלך תחילה באחיתופל ובסנהדרין, והלא יש בידם אורים ותומים - המגלה
להם מפי עליון את הדרך אשר יעשון. ואמנם לפי הנראה הרגיש רש"י (שם) בהערה זו, וכתב
לבאר ענין המלכה זו, בזה הלשון: 'נוטלין מהם רשות כדי שיתפללו עליהם'. מכל מקום עדיין
צריך ביאור, לשם מה היו צריכים לתפילת הסנהדרין, אחר שיש בידם הבטחה מפורשת מפי
האורים ותומים - שיעליחו. ובפרט אחר דברי הגמ' ביומא (עג, ב) שגזירת האורים אינה חוזרת,

דבר העורך

שירת המלאכים והנשמות

השבת נקראת שבת שירה, אומר הגאון מווילנא
השפה שמדברים בשמים היא "שפת השירה", והראיה
מתיוק שנולד כשזומע שיר נרגע מיד, והסיבה לכך
שזוכר ב"שפת השמים" המוכרת לו שהרי עתה יודה
נשמתו משם. מבאר בעל התניא יש למעלה בשמים
ש"שירת המלאכים" ו"שירת הנשמות", בספרי הנביאים
מוזכרת רק "שירת המלאכים" ולא "שירת הנשמות",
מפני שמחצב "הנשמות" גבוה ועליון שהם משם
ה"הי"ה", ואין הנביא מסוגל לקלוט את עוצמת "שירת
הנשמות" שהיא כעין "שירת הלב" קול פנימי שאינו
נשמע, ואילו "המלאכים" משם "אלוקים" כמ"ש 'ויבואו
בני האלוקים', ו"שירת המלאכים נשמעת שהיא כ"שירה
בפה וכלי נגינה", הרי לנו גודל "מעלת השירה".

בהוצאת אורח ומוקד

הרב עוזיאל אדרי

רב המרכז הרפואי "סורוקה"

וק"ק שבטי ישראל שכונה יא' באר שבע

לוח זמנים שבועי

לוח הזמנים	יום א'	יום ב'	יום ג'	יום ד'	יום ה'	יום ו'	שבת
שבת קודש	20.1.14	21.1.14	22.1.14	23.1.14	24.1.14	25.1.14	26.1.14
עלות השחר	5:32	5:32	5:32	5:31	5:31	5:30	5:29
זמן מליצת חמץ	5:39	5:39	5:39	5:37	5:37	5:36	5:36
זריחה - תנח חמץ	6:42	6:42	6:42	6:41	6:41	6:40	6:40
סיום קיש לדעת מנ"א	8:42	8:42	8:42	8:42	8:42	8:41	8:41
סוף קיש להצאת חמץ	9:14	9:14	9:13	9:13	9:13	9:13	9:13
הצאת חמץ וזילת	11:52	11:52	11:52	11:53	11:53	11:53	11:53
סיום חמץ	12:22	12:22	12:22	12:23	12:23	12:24	12:24
סיום חמץ	16:14	16:14	16:15	16:16	16:17	16:18	16:19
סיום קיש	17:07	17:08	17:09	17:10	17:11	17:12	17:13
סיום חמץ	17:20	17:21	17:22	17:23	17:24	17:25	17:26

זמני הדלקת הנרות

פרשת השבוע:	בשלה
הפטרה לספרדים:	ותשר דבורה
הפטרה לאשכנזים:	ודבורה אשה
כניסת השבת:	16:45
יציאת השבת:	17:37
רבינו תם:	18:10

המשך דבר רב העיר במדור "אורות הכשרות"

העלון טעון גניזה.

אורות הכשרות

ע"ש. ברם הנסתר בדברי רש"י הללו, מפורש בדברי המהרש"א בסנהדרין (שם ד"ה יעצק), וז"ל: 'לשון מלך כאן גם הוא מלשון עצה... ועוד נטלו עצה מסנהדרין איך יתנהגו במלחמה עפ"י התורה בכמה דברים במלחמה'. נמצא לפי זה שגם אחר הבטחת האורים ותומים שהיא – עצה ה', עדיין היו צריכים לעצת הסנהדרין – שהיא דבר ה', כדי לקיים מה שנאמר 'ועצת ה' היא תקום עצה שיש בה דבר ה' היא תקום לעולם', וכדפי'.

שוב אשוב להראותך, שכשם שעל ידי אמונה ובטחון בהש"ת יוכל האדם להתעלות למדרגות רמות ונשגבות עד כדי הבטחה מפורשת שיזכה לחיי העוה"ב, כמבואר בברכות (ז, א): 'אמר ר"א א"ר אבינא כל האומר תהלה לדוד שלוש פעמים בכל יום, מובטח לו שהוא בן העולם הבא'. כך הוא ממש גבי אמונת חכמים, דהנה גרסין בכתובות (ק, ב): 'ההוא יומא דאשכבתיה דרבי, נפקא בת קלא ואמרה כל דהוה באשכבתיה דרבי – מזומן הוא לחיי העוה"ב'. ועי"ש בתוס' (ד"ה מזומן) שתמהו, והלא בלאו הכי כל ישראל יש להם חלק לעוה"ב. ותירצו בשם רבינו מאיר, דהכא מיירי בלא דין ובלא יסורין'. והתמיה בולסת, והלא חיי העוה"ב הם פרי עמל של שנות חיים וכולי האי ואולי... וכמ"ש מעשיך יקרבוך ומעשיך ירחקוך. ומקדמא דנא דומה ששמעתי בזה פירוש נפלא בשם הגר"א דסלר זצ"ל, שאין במעשה זה כשלעצמו כדי לזכות את האדם בחיי העוה"ב, אלא שהוא 'הגורם' שהביא את האדם לידי חיי העוה"ב. והיינו שע"י שהשתתף האדם בהספדו של רבינו הק' ושמע על מעשיו וסדר הנהגותיו המופלאות, ע"כ שנפתח לבו והחליט לדבק בדרכיו של הצדיק, והחלטה זו היא למעשה הצעד הראשון וראשית הדרך אשר בסופה נתעלה האדם למדרגה רמה ונשגבה של התקרבות אל השי"ת עד שמכוח 'מעשיו' זכה להיות בין הזוכים לחיי העוה"ב בלא דין ובלא יסורין. ובאמת שביאור זה הוא מוכרח, שכן בלעדי אין לו מושג והבנה כלל בדברי הגמ'.

הנה אתה הראת לדעת, כי יש בכוח האמונה והבטחון בהשגחתו יתברך להביא את האדם לידי מדרגות רמות של התקרבות אל השי"ת, עדי עד זכה להימנות בין הזוכים לחיי העוה"ב בלא דין ובלא יסורין. ברם כדי להשיג מדרגה נשגבה זו, צריך האדם לדבק בחכמי הדור וללמוד ממעשיהם ודרכי הנהגתם בעבודת השי"ת.

בברכת לבית אלוף ומבורך

הרב יהודה דרעי

הרב הראשי וראב"ד באר-שבע

"נר ה' נשמת אדם"

הדברי תורה מוקדשים לע"נ
של מו"ר הכשר והצדיק חסידא קדישא
מחכמי יהדות מראכש-מרוקו
הנה"צ הרב **יוסף שלמה טריקי** זצ"ל
יה"ר שזכות לימוד התורה
תהיה לע"נ הזכה והטהורה
נפשו בטוב תלין וזרעו ירש ארץ

ת.ג.צ.ב.ה

ציבור שוחרי התורה

פוזטו לשיעורי חפירת של הרב הגדול הדרשן חנוך פה פפיק פרבליות
שלמה לוינשטיין

שיתקיים בעז"ה ביום ראשון יד' שבט תשע"ט

בשעה 20:30 (20.1.19)

בישיבת "נתיב השבים" שבזי 17 באר שבע

אורות הפרשה

שירת ישראל ושירת המלאכים

אז ישיר משה ובני ישראל את השירה הזאת, כתב במדרש אמר רבי יוחנן כיון שיצאו ישראל מן הים ביקשו המלאכים לומר שירה ולא הניחם הקב"ה, אלא ישראל יקדימו לומר שירה תחילה, שנאמר 'אז ישיר משה ובני ישראל' אמר משה רבינו לישראל לא כמו שאתם סוברים, אלא כל מה שלא הניח הקב"ה למלאכים לומר שירה, זה בגללכם ובשבילכם כי מעלתכם גדולה ממעלת המלאכים.

התורה נקראת השירה הזאת

השבת נקראת "שבת שירה" שבה קוראים "שירת הים", צריך להבין מדוע השבת הבאה 'פרשת יתרו' לא נקראת "שבת תורה" שבה הרי קוראים "עשרת הדברות", מבאר ה'בן לאשר' שבכלל מאתים מנה, ובאמת השבת "שבת שירה" כוללת בתוכה גם את השבת הבאה שהרי התורה ג"כ נקראת "שירה" כדאיתא **במסכת סנהדרין** מצוה לכתוב ספר תורה שנאמר 'ועתה כתבו לכם את השירה הזאת', והנה "שירת הים" ו"שירת התורה" תלויים זה בזה ב"שירת הים" קדמו ישראל לומר שירה לפני המלאכים, וכן ב"קבלת התורה" ניצח משה את המלאכים במרום והוריד את התורה לישראל, כדאיתא **במסכת שבת** בשעה שעלה משה למרום באו מלאכי השרת ואמרו 'מה אנוש כי תזכרנו תנה הודך על השמים' תן לנו המלאכים את התורה בשמים, ומכיוון שב"שירת הים" קדמו ישראל לומר שירה לפני המלאכים, זה היה הוכחה שמעלתם של ישראל למעלה ממעלת המלאכים, וזכינו לקבל את התורה שנקראת שירה.

השירה מרוממת את המלאכים

כתב בעל התניא כל עליה מדרגה לדרגה למעלה בשמים הן של המלאכים והן של הנשמות, זה עם **ליווי של שירה חיונה**, שנאמר בתיאור של הנביא יחזקאל על המרכבה העליונה 'וחיות הקודש רצוא ושוב כמראה הבזק', דהיינו שיש להם שתי תנועות הפכיות "רצוא ושוב", "תנועות רצוא" היא 'ברעש גדול מתנשאים' תשוקה עזה של המלאכים האופנים וחיות הקודש להתעלות למדרגה יותר גבוהה מהם, וע"י רצון ותשוקה זו הם זוכים לתוספת קדושה שלמעלה מהשגתם, אך מיד נדרש מהם להיות "בתנועת שוב" לקחת את תוספת מעלה זו ולחזור למקום הקודם שהיו בו ולהמשיך לשם ולהוריד את תוספת הקדושה שקיבלו. וכן עבודת ה' של האדם בירידת נשמתו לעולם, מוטל עליו שתי תנועות הפכיות "רצוא ושוב", "תנועות רצוא" להשתוקק תמיד ברצון לל צימאון להתקרב להקב"ה שנאמר 'צמאה לך נפשי', אך בד בבד להיות "בתנועת שוב" לטכס עצה עם עצמו, לראות איך אני מגיע למימוש עצמי של השאיפה הגדולה הזאת, להוסיף בלימוד התורה וקיום המצוות בחיי היום יום.

השירה מרוממת את האדם

איתא במסכת שבת לגבי מלאכת הוצאה בשבת "כל בעלי השיר יוצאים בשיר ונמשכים בשיר", האפשרות להוציא בהמה מדרשות לרשות היא עם "שיר" שזה הטבעת שסביב צוואר הבהמה. מבאר **בעל התניא** "כל בעלי השיר" הן המלאכים והן הנשמות, "יוצאים בשיר", כלומר יוצאים ממצבם הקודם ומתעלים לדרגה יותר עליונה ונשגבה ע"י השירה והזימרה, וכשם שהשירה והזימרה פועלת רגש עז אצל האדם, שהניגון גורם לו לצאת מעצמו ולהיכנס למצב רוח מרומם ונעלה, כך גם הנשמה שלו מתעוררת לצאת מכפי מעמדו ומצבו בחיי היום יום ולהתעלות ולהתקרב אל ה'. וכן הוא ג"כ אצל המלאכים שע"י שהם שרים 'מעריצים ומקדישים וממליכים' הם מתעלים לדרגות רמות ונשגבות יותר, "ונמשכים בשיר" כמו שכאשר מתגברת השירה גובר הרגש יותר ומתחולל כעין מהפך בנפשו של האדם, שמתגלה בו רובד עמוק נעלה יותר שעד עכשיו היה חבוי ונסתר בתוכו, מתוך שירה וזימרה קל יותר לאדם להגיע לקבלות והחלטות טובות שהשמחה פועלת על נשמתו להביא לידי ביטוי את ההתפעלות עתה בעבודת ה' שלו מכאן והילך. וכן אצל המלאך שהוא מיד עוסק בלהסתגל להשגות האלוניות העליונות שהשיג עתה.

השירה בעבודת ה' מקרבת את הנאולה

איתא במסכת סנהדרין, שירת הים נאמרה בלשון עתיד "שר לא נאמר אלא ישיר" ללמדנו שכדי לקרב את "העתיד" הגאולה העתידה, צריך לעבוד את ה' מתוך שירה וזימרה ושמחה.

שירה בפה ונגינה בכלי

איתא במסכת סוכה מחלוקת בין רבי יוסי לחכמים האם עיקר השירה בכלי או עיקר השירה בפה, כלומר "נגינה בכלי" מורה על עבודת ה' אמנם מתוך שירה מדודה ומוגבלת "כמו כלי" שהוא מותחם לגודל מסויים, ואילו "שירה בפה" מורה על עבודת ה' מתוך שירה מתפרצת מעומק הלב ללא כל מידה והגבלה, כמו שהשירה בפה אינה מותחמת כמו כלי.

אורות ההלכה

תשובות הלכתיות משולחנו של
מורנו המרא דאתרא
הגאון הגדול רבי יהודה דרעי שליט"א

הלכות ברכת שהחיינו (המשך)

ש - האם מברכים שהחיינו על בגד חדש?

ת - כשם שמברך שהחיינו על פרי חדש, כך מברך שהחיינו על בגד חדש שתפר או קנה או קיבל במתנה, בשעה שלובשו. ובלבד שהוא חשוב אצלו עד ששמח בו. והמנהג לברך שהחיינו רק על בגדים עליונים, כגון חליפה, כובע, חולצה וכד', אבל לא על מכנסיים ושאר בגדים נסתרים. וכן אין מברכים שהחיינו על נעליים, אף על פי שמח בהם. ואם היה עשיר שאינו שמח כל כך כשלוש בגד חדש, אינו מברך עליו שהחיינו. שכן זה הכלל, אין מברכים שהחיינו אלא כשהבגד חשוב אצלו עד ששמח בלבישתו.

ש - האם מברכים שהחיינו על כלים חדשים?

ת - אמנם מעיקר הדין ראוי היה לברך שהחיינו גם על כלים חדשים ששמח בהם, כגון תכשיטים ורהיטים. מכל מקום, המנהג שלא לברך שהחיינו על כלים. וכן יש להורות, מפני שברכת שהחיינו תלויה במנהג. ועל כל פנים, טוב לפוטרו בברכת שהחיינו על פרי חדש או יצא בהם ידי חובה בברכת אדם אחר.

ש - האם מברכים שהחיינו על בית חדש?

ת - יש אומרים שצריך לברך שהחיינו על בית חדש, ובלבד שבנה או רכש בית לעצמו, למעט קבלן הבונה בתים עבור אחרים, וכן נוהגים בני אשכנז. אך מנהג בני ספרד שאין מברכים שהחיינו על בית חדש, אלא עושים סעודת מצווה הנקראת "חנוכת הבית" ובאותו מעמד לובש בעל הבית בגד חדש או לוקח פרי חדש ומברך עליו שהחיינו ויכוון לפטור את הבית החדש על כל כליו.

ש - הבונה בית כנסת חדש או ארון קודש או תיבה, האם מברך עליהם שהחיינו?

ת - כאמור מנהג בני ספרד שאין מברכים שהחיינו על בית חדש או כלים חדשים, ובכלל זה בית כנסת וכליו. וטוב שבמעמד "חנוכת בית הכנסת", יעמוד התורם בפני הציבור ויברך שהחיינו על בגד או פרי חדש ויכוון לפטור את בניין בית הכנסת או הריהוט שתרם. ואם נבנה בית הכנסת מכספי ציבור, יעשה כן הרב או החזן של בית הכנסת.

ש - המכניס ספר תורה חדש להיכל, האם מברך עליו שהחיינו?

ת - אמנם משורת הדין היה לברך שהחיינו על ספר תורה חדש, וכל שכן מי שזכה לחבר ספר תורני ולהוציאו לאור עולם לזיכוי הרבים. מכל מקום, המנהג שאין מברכים שהחיינו על ספר חדש, אלא פוטר אותו בברכת שהחיינו על בגד חדש או פרי חדש במעמד "הכנסת ספר התורה".

ש - מי שזכה להגיע לגיל זקנה, האם רשאי לברך שהחיינו?

ת - אין מברכים שהחיינו על אריכות ימים ושנים. אולם טוב ונכון שיעשה סעודה בהגיעו לגיל ששים שנה, להודות להשי"ת על שהצילו מדין כרת. וכן בהגיעו לגיל שבעים שנה, על שזכה להגיע לזקנה. וכן בהגיעו לגיל שמונים שנה, על שזכה להגיע לגבורות. ובזמן הסעודה, יברך שהחיינו על בגד או פרי חדש ויכוון על שנותיו.

דבר רבני השכונות

הרה"ג אברהם טריקי שליט"א
רב שכונה ד'
ורב חברה קדישא באר-שבע

ראיה חד צדדית

כל אחד מאתנו לעתים חש עד כמה קשה לו לראות את הטוב שבזולת, מה עושים עם זה? האם אפשר לראות גם תמונה אחרת? האם אפשר לראות בהם טוב? אם קשה לנו להבין איך? אז סיפור "המלך המכוער ושלישיית הציירים" יעזור לנו להבין: היה מלך אהוב, שכולם העריצו אותו על כל הטוב שבו, הייתה בו חכמה אדירה, רגישות מופלאה, אכפתיות נדירה, אהבת הבריות מיוחדת במינה. את כל תכונותיו הנפלאות ניצל כדי להיטיב עם נותניו. לשם כך השקיע הון רב, מאמצים גדולים לייעל, לשפר, לקדם ולפתח. הוא נתן את הכל שלא על מנת לקבל כלום, ונותניו השיבו לו באותה מטבע אוהבת ונערצת. כאישיות, הוא היה כמעט מושלם. אך כאדם, היה אפשר להגדיר אותו כטרגדיה מהלכת, הוא היה נמוך בצורה קיצונית, החטוטרט שיעל גבו הגיבן הוסיפה לקומתו הנוגעת כמעט באדמה, עינו הימנית הייתה נקורה, רגלו השמאלית הייתה קטועה, ובנוסף על כך, עיטרה צלקת מכוערת את מצחו. אם לא היה זה מראהו החיצוני, אפשר היה לומר שמדובר באדם פשוט מושלם! רוח קלה של שיגעון נשבה סביבו באחד הימים, בביקור בארמונותיהם של חבריו ראה את דיוקנותיהם מתנוססים לראווה, מצוירים ביד אומן על כתלי הארמון. וגם הוא רצה כך. מכרז מלכותי הוצא. טובי הציירים הגישו הצעות, כל אחד מהם רצה להיות האיש שיגשים את רצונו של המלך האהוב, אך אף אחד לא העלה על דעתו את הבעייתיות שבדבר. חשבו שהמלך מודע למראהו החיצוני ולמרות הכל הוא רצה, ראו בכך שיגעון, אך לא התעמקו יותר על המידה. צייר אחד זכה שהתמחה בציור דיוקנאות, ושמו הטוב הלך לפניו, תשעה חודשים הוקצו לו כדי לסיים את המלאכה. הצייר המאושר עבר להתגורר באגף האחורי של הארמון, צבעים, מכחולים וצוות עוזרים הועמד לרשותו, משכורת טובה, אוכל מארמון המלוכה, ואילו הוא היה צריך רק לצייר. תשעה חודשים חלפו, המלך החזן להסרת הלוט. ברטט של התרגשות הוסר הלוט, המלך התרחק כמה צעדים לאחור כדי להטיב ולראות, אך המלך כועס מאד. "הוציאוהו להורג!" פקד, "ימות באשמת בזיון הממלכה!" מתברר שהצייר המוכשר צייר את המלך כמות שהוא, בדיוק מקסימלי, הכל היה אותנטי: הרגל הקטועה, העין שנקורה, הקומה הנמוכה והחטוטרט המכוערת. ואין ספק שהצייר עשה עבודה מדויקת מאד. מכרז חדש הוצא. הפעם נגשו בחדים, סיפורו של הצייר הקודם התפרסם ורבים חששו, ובצדק. הפעם כולם היו מודעים לבעייתיות שבציור. גם הפעם רק אחד זכה, מומחה שגם הוא קיבל את כל התנאים הנדרשים ותשעה חודשים. כשהגיע הזמן להסיר את הלוט, עמד הצייר זקוף ובטוח בעצמו, ומשוכנע שגורלו לא יהיה כמו הצייר שקדם לו, הוא היה בטוח שהמלך יהיה מרוצה. אבל הוא טעה. המלך כעס, והפעם אפילו יותר. הוא מעולם לא סבל שקר וחזוניה, התמונה שנשקפה אליו מן הקיר החרדה את סבלנותו הנצחית. וגם צייר זה הומת. אל המכרז השלישי ניגש רק אחד. צייר קשיש, עולה חדש, שמו לא הלך לפניו וכמעט ולא הכירו אותו, אך תיק העבודות המרשים שלו והחכמה שנשקפה מעיניו העמוקות שכנעו את המלך לתת לו את הסיכוי. אולי הפעם זה יהיה שונה. והפעם זה קרה! המלך עמד נפעם מול התוצאה! המלך רכב על סוס אביר בסבך עצי היער, ובידו רובה צייד וגופו דרוך לקלוע אל המטרה. זה היה מדהים! רגלו הקטועה של המלך הוסתרה מאחורי צדו השמאלי של הסוס, הרגל הימנית השלימה בלטה היטב בתוך האוכף הימני, עינו הנקרה של המלך הייתה כמעט סגורה כסגירת עין טבעית של כל צלף, החטוטרט לא נראתה כלל, הגוף הרכון קדימה בתנוחת ציד אמיתית השתלב עם החטוטרט הטבעית וחיה עליה לחלוטין, ואילו ענף סודר מעץ סמוך היטיב להסתיר את הצלקת על מצחו של המלך. והמלך היה נרגש מאד ביותר מהציור.

יוצא מזה: שאפשר שלא לראות כל דבר, השאלה איזה מקום נותנים לו? באיזו תפאורה שמים אותו? וכאן בדיוק נכנס שיקול הדעת לתמונה, לפעמים כשמגדילים את מעלותיו של השני ומדגישים את צדדיו היפים, פשוט לא רואים את החיסרון, ולפעמים צריך דווקא להסתכל על הנקודה הטובה שבאותו פנים! וכשבאמת רוצים לראות את הטוב, הכל כבר נראה אחרת.

בברכת ליל וזמיר
הרב אברהם טריקי

המאמר לע"נ מו"ח ישראל זרד
בר פריחה ז"ל נלב"ע ט"ו בשבט
ת.נ.צ.ב.ה

ממצולות הנהר

תחושת מועקה מילאה אותו. זה היה ב"ב בתמוז תשי"ז. הוא היה בנסיעה מבואנוס-אייירס שבארגנטינה לברזיל. כשהגיע לנקודת מעבר הגבול, שעל גדת הנהר פָּרְנָה, גברה התחושה הקשה. פתאום הרגיש את עצמו בודד מאוד. הרב בערל בוימגרטן היה אז שליח צעיר, שפעל להפצת היהדות בארגנטינה. באותה תקופה עדיין לא התגורר שם דרך קבע, אלא היה נוסע ובא. מצב היהדות בדרום-אמריקה היה עלוב, והאווירה הכללית הייתה שחיי תורה ומצוות שייכים לעבר הרחוק. הוא לא ידע להסביר לעצמו את פשר המועקה שמילאה אותו. נסיעות ארוכות היו לחם-חוקו, והוא היה רגיל להימצא לבדו במקומות רחוקים. תחילה נטה לחשוב שהתחושה הזאת נובעת מן העובדה שהיום הוא חג-הגאולה, ואילו הוא תקוע במקום נידח, אך גם ההסבר הזה היה רחוק למדי. הוא החליט לשגר מברק אל הרבי מליובאוויטש. ממשרדי מעבר הגבול הבריק לניו-יורק, כתב שהוא מרגיש בודד מאוד וביקש שהרבי 'יחשוב עליו'.

שיגור המברק עודד אותו. הוא עבר את ביקורת הגבולות והתכונן לחצות את הנהר. למעשה, הוא בא למקום במכונית אמריקנית גדולה מסוג לינקולן קונטיננטל, בבעלות נהג גוי. המכונית הועלתה על לוח עץ גדול, שהונח על שתי סירות, ואלה נקשרו לספינה גדולה יותר, שעליה עלו הנוסעים. כשעלה הרב בוימגרטן אל הספינה, התקשה למצוא לו פינה שקטה. הסיפון היה קטן, והייתה שם קבוצת יהודים שהתברר כי באו במקורם מרקע דתי אך פרקו עול. הללו החלו להציק לבחור החסידי וללעוג לו.

הרב בוימגרטן נוכח שאין לו סיכוי לפתח עמם שיחה מועילה, ושהוא צפוי לסבול מהם כל משך הנסיעה. הוא פנה אל אנשי הספינה וביקש לשבת בתוך המכונית. הללו נענו לבקשתו, הוא נכנס לבדו אל המכונית והספינה הפליגה. כאשר הספינה הגיעה ללב הנהר, אירעה התנגשות בין סירה ששטה בנהר לבין שתי הסירות שעליהן הונחה המכונית. בעקבות ההתנגשות החליקה המכונית וצללה אל תוך הנהר, והרב בוימגרטן בתוכה.

קודם שצלל אל המים הספיק לראות את הבעת פניהם הנסערת של הנוסעים שעל הספינה הגדולה. הללו צעקו לעברו, אך בתוך שנייה כבר הייתה המכונית בתוך המים.

באותו רגע ראה את כל חייו עוברים לנגד עיניו. "אני עומד למות", הכתה בו המחשבה הנוראה, "עלי לומר וידוי". מולה באה מחשבה שאולי לא-נכון

לרפואת רחל בת סימו

הרבנות והמועצה הדתית
באר שבע

אבד חסיד מן הארץ

**בצער רב קיבלנו את הבשורה על
הילקח איש האשכולות היקר והנעלה
החכם והנבון נעים הליכות ושוב עין
אשר שימש כראש ישיבת "עץ יוסף"
ומחבר הספרים "בנר התורה" ולווית חן"
ואשר הרביץ תורה למעלה מיובל שנים
העמיד תלמידים הרבה ורבים השיב מעווין.**

הגה"צ הרב יוסף שלמה טריק' זצ"ל

אביו של

הרב הגאון אברהם טריק' שליט"א
רב שכונה ד' באר שבע

**ומביעים בזה את תחנומינו
לכל המשפחה היקרה המפורסמת לשם
ולתהילה בנחמת ציון וירושלים תנוחמו
ומחה ה' כל דמעה מעל כל פנים**

תהא נשמתו צרורה בצרור החיים אמן

הרב יהודה דרעי שליט"א
רב העיר וראב"ד באר שבע

מר יהושע דמרי הי"ו
ממונה המועצה הדתית

מר שלמה אוחיון הי"ו
מזכיר המועצה הדתית

רבני השכונות והקהילות
ועובדי הרבנות
והמועצה הדתית

שבת שלום

לומר וידוי בחג-הגאולה י"ב בתמוז... ואז שמע קול פוקד עליו: "פתח את הדלת!". הוא ניסה לפתוח את הדלת ולא הצליח, בגלל הלחץ העצום של המים. "פתח את הדלת!", שמע שוב את הקול, והפעם ביתר תקיפות. הוא אינו מבין כיצד קרה הדבר, אך בניסיון השני הצליח לפתוח את הדלת ולהיחלץ מן המכונית.

אין לו הסבר מה קרה בדקות הבאות. הוא לא ידע לשחות, אך כאילו יד נעלמה משתה אותו מן המים עד שראשו צף ועלה. אנשי הספינה הגיבו בהתרגשות למראהו, וניסו להשליך לעברו חבל, אך הוא לא הצליח לתפוס אותו. ואז זרק לעברו אחד המלחים גלגל הצלה, ובעזרתו הצליח לצוף, עד שהגיעה אליו סירת מנוע והוא עלה עליה.

הסירה הביאה אותו אל מעבר הגבול שממנו יצא, והכול הביטו בו כלא-מאמינים. איש עדיין לא שמע שבן-אדם יצליח להיחלץ ממכונית הצוללת אל תוך מי הנהר העמוקים. הכול הביטו בו בהערצה, ואמרו כי הוא איש קדוש ומן השמים הצילו אותו.

הרב בוימגרטן היה מוטרד בעיקר מכך שהתפילין שלו היו במכונית, ועתה אין לו תפילין להתפלל בהן ביום המחרת. הוא חיפש את הדרך המהירה ביותר להגיע לבואנוס-אייירס, ואף הזמין לשם כד טיסה במטוס פרטי, אך התברר לו כי גם אחרי כל המאמצים ינחת בנמל-התעופה זמן קצר לפני השקיעה ביום המחרת.

הוא מיהר אפוא לשגר מברק אל הקהילה היהודית בבואנוס-אייירס וביקש שיביאו לו תפילין לנמל-התעופה למחרת לפנות ערב.

הנסיעה התנהלה כמתוכנן, וכל הזמן הזה ליבו מלא צער על שאין לו תפילין. הוא נאחז בתקווה שיספיק להניחן עם נחיתתו בבואנוס-אייירס. ואכן, בצאתו מנמל-התעופה מצא את אנשי הקהילה מצפים לו, אווזים בידיהם... ספר-תורה. הם חשבו שמכובד יותר לקדם רב חשוב בספר-תורה מבתפילין... תקוותו הייתה למפח-נפש. השמש שקעה והוא לא הניח תפילין באותו יום. הדבר הסב לו צער רב, והעיב על שמחת הצלתו מהטביעה בנהר.

כאשר חזר לניו-יורק, נכנס ל'יחידות' אל הרבי. מיד בחיכנסו קידם הרבי את פניו בחיוך רחב ואמר: "נו, האם חשבת עליו?"

הרב בוימגרטן ביקש תיקון על שלא הניח תפילין באותו יום. הרבי הורה לו לשנן את הלכות התפילין, וללמוד עניינים בתורת החסידות המדברים על שעבוד הלב והמוח (שזו הכוונה בהנחת התפילין).

לאחר מכן נודע לו, כי בהתוועדות י"ב בתמוז שנערכה ביום שבו אירעה הטביעה, פנה פתאום הרבי אל אחיו, ר' מענדל בוימגרטן, ושאל: "איפה בערל?", והורה לו לומר 'לחיים' בעבורו.